

Sarajevo, 23. 9. 2024. godine

Predmet: Izvještaj o provedenoj evaluaciji nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija u ljetnom semestru akademske 2023/2024. godine

Na osnovu čl. 140 Zakona o visokom obrazovanju (Sl. novine KS, br. 36/22), čl. 14 st. 1 tač. e) Pravilnika o sistemu osiguranja upravljanja kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu (broj: 02-19/19.) i čl. 19 st. 1 Poslovnika o radu Odbora za osiguranje kvaliteta (od 29. 3. 2021. godine), Odbor za osiguranje kvaliteta (dalje: Odbor) je analizirao evaluaciju nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija, i podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J

1. Opšte informacije o anketnom ispitivanju

Anonimna evaluacija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu provedena je u periodu od **20. 12. 2024. do 03. 06. 2024. godine**, online preko eUNSA sistema. Iako su studenti/ce u tom periodu popunjavali/e ankete sa svojih ličnih profila, u bazu se ne spašavaju informacije koji student/ica je dao koji odgovor te je osiguran kriterij anonimnosti i dobrovoljnosti. Identitet studenta/ice nije vidljiv u rezultatima dostupnim putem eUNSA sistema.

Na samom početku procesu provođenja anketiranja, Odbor za osiguranje kvaliteta UNSA-PFSA je od studenata/ica i akademskog osoblja dobio putem e-maila informacije o tehničkim problemima na pojedinim nastavnim predmetima, te je o tome informisao UTIC-a i Studentsku službu UNSA – PFSA. Tehnički problemi su vrlo brzo uklonjeni.

Sadržaj ankete koja se koristila u postupku studentske evaluacije nastavnog procesa koncipiran je primarno kroz zatvorena pitanja (ocjenom tvrdnji/stavova na skali od 1 do 5), a na kraju upitnika studentima/cama je kroz otvoreno pitanje ostavljena mogućnost davanja komentara, sugestija i primjedbi. Upitnike po nastavnim predmetima studenti/ce su popunjavali kako za nastavnike/ce, tako i za saradnike/ce.

Nakon završene evaluacije, na eUNSA sistemu su dostupni rezultati koji sadrže potrebne informacije za dalju obradu i analizu, te u konačnici generalnu evaluaciju nastavnog procesa i akademskog osoblja na UNSA-PFSA.

U evaluacijskom upitniku za profesore/ice (po nastavnim predmetima) studentima/cama je bilo ponuđeno 9 tvrdnji/pitanja sljedećeg sadržaja:

1. *Na početku semestra prezentiran je plan i program (sadržaj predmeta, ishodi učenja, literatura, način bodovanja)*
2. *Predavanja su dobro pripremljena i nastavnik jasno i razumljivo izlaže nastavne sadržaje*
3. *Nastavnik primjenjuje različite nastavne metode i strategije podučavanja*
4. *Nastavnik spremno odgovara na pitanja studenata i odnosi se korektno prema studentima*
5. *Student može slobodno komunicirati i izraziti svoje mišljenje*
6. *Nastavnik pokazuje trud i entuzijazam u prenošenju znanja i savjesno ispunjava svoje obaveze*
7. *Nastavnik nastavu održava redovno i na vrijeme*
8. *Nastavnik je dostupan u terminima konsultacija*
9. *Nastavnik formuliše ispitna pitanja u skladu sa sadržajem prezentiranog programa predmeta*
10. *Nastavnik ima jasne kriterije ocjenjivanja i ocjenjuje korektno.*

U evaluacijskom upitniku za saradnike/ice (po nastavnim predmetima) studentima/cama je bilo ponuđeno 7 tvrdnji/pitanja sljedećeg sadržaja:

- 1) *Vježbe su dobro pripremljene i asistent jasno i razumljivo izlaže nastavne sadržaje*
- 2) *Asistent primjenjuje različite nastavne metode i strategije podučavanja*
- 3) *Asistent spremno odgovara na pitanja studenata i odnosi se korektno prema studentima*
- 4) *Student može slobodno komunicirati i izraziti svoje mišljenje*
- 5) *Asistent pokazuje trud i entuzijazam u prenošenju znanja i savjesno ispunjava svoje obaveze*
- 6) *Asistent nastavu održava redovno i na vrijeme*
- 7) *Asistent je dostupan u terminima konsultacija*

Na kraju upitnika kako za profesore/ice tako i za saradnike/ce, navedeno je otvoreno pitanje u kojem su mogli dati dodatni komentar, primjedbu ili sugestiju.

2. Informacije o broju upitnika

Odbor za osiguranje kvaliteta UNSA – PFSA na koncu je analizirao **466** evaluacijskih upitnika za profesore/ce i saradnike/ce na različitim ciklusima i godinama studija.

Na I ciklusu studija ispunjeno je ukupno 326 upitnika za profesore/ice i 123 upitnika za saradnike/ce po različitim predmetima. Na drugom ciklusu studija ispunjeno je samo 17 upitnika za akademsko osoblje. Prilikom intepretacije podataka u obzir treba uzeti i broj nastavnih predmeta koji se izvode u drugom semestru II ciklusa studija, ali i budući da na tri katedre upitnici uopće nisu

bili ispunjeni upitnici, relevantne zaključke o realizaciji nastave i nastavnih aktivnosti na II ciklusu nije moguće izvesti, iako je prosječna ocjena 4,97.*

3. Nalazi anketnog ispitivanja

Na osnovu analize rezultata evaluacije nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija, može se zaključiti da je evaluacija provedena uspješno te da je na temelju provedene ankete moguće izvesti opšte zaključke o realizaciji nastave na I ciklusu studija na Univerzitetu u Sarajevu - Pravnom fakultetu. S obzirom na strukturu uzorka, nije moguće izvoditi generalne zaključke o nastavnom procesu na II ciklusu studija,

Presjek stanja studentske evaluacije nastavnog osoblja je moguće napraviti i s obzirom na ocjene akademskog kadra po nastavnim predmetima, odnosno godinama studija. Prosječna ocjena profesora/ica i saradnika/ca na:

- obaveznim nastavnim predmetima I godine studija je **4,2**;
- na obaveznim nastavnim predmetima II godine studija **4,8**;
- na izbornim nastavnim predmetima II godine studija **5,0**;
- na obaveznim nastavnim predmetima III godine studija **4,8**;
- na izbornim nastavnim predmetima III godine studija **4,8**;
- na obaveznim nastavnim predmetima IV godine studija **4,77**
- na izbornim nastavnim predmetima IV godine studija **4,9**.

U odnosu na otvoreno pitanje u upitniku, studenti/ce I ciklusa studija ostavile/i su 1383 odgovora, od čega je 85 % pohvala na rad profesora/ica i saradnika/ca na nastavnim predmetima. Kao pozitivni aspekti realizacije nastave istaknuti su metodika

nastave, način komunikacije sa studentima/cama, inovativan pristup, interaktivnost na nastavi, kompetencije i entuzijazam u radu nastavnog osoblja. Kritike, prijedloge i sugestije na pojedinim predmetima i u malom broju odgovora na otvorena pitanja, kao i generalno odgovore studenata/ica, svakako je potrebno posebno razmotriti u samoevaluaciji na nastavnim predmetima.

4. Generalni zaključak i preporuke

Imajući u vidu da su studenti/ce imali pristup anonimnom i dobrovoljnom anketiranju putem eUNSA sistema, Odbor zaključuje da je anonimno anketiranje provedeno uspješno. Na osnovu odgovora na "zatvorena" pitanja i većine komentara/sugestija studenata/ica, može se zaključiti da su studenti/ce zadovoljni/e načinom izvođenja nastave na nastavnim predmetima zimskog semestra akademske 2023/2024. godine. Ipak, određene primjedbe i sugestije za poboljšanje nastavnog procesa koje su iznesene, istina u izuzetno malom procentu, treba ozbiljno razmotriti na nivou nastavnog predmeta.

S obzirom na generalno i kontinuirano nizak odziv studenata/ca, i u narednom semestru je potrebno poduzeti odgovarajuće aktivnosti.

Aktivnosti informisanja i podizanja svijesti kod studenata/ica o značaju njihove uloge o provođenju evaluacije trebaju provoditi kako članovi Odbora za osiguranje kvaliteta UNSA-PFSA, tako i nastavno osoblje na pojedinačnim nastavnim predmetima i Udruženje studenata Pravnog fakulteta. Generalna preporuka Odbora za osiguranje kvaliteta je da akademsko osoblje sa studentima/cama tokom semestra i u sedmicama evaluacije nastave razgovara o procesu i svrsi evaluacije nastave i akademskog osoblja te o načinu na koji na predmetima na kojima su angažirani koriste ove rezultate kako bi unaprijedili/e procese organizacije i realizacije nastavnih aktivnosti. Također, u procesu provođenja anketiranja važno je da nastavno osoblje od studenata/ica dobije povratnu evaluaciju o eventualnim tehničkim problemima te da o istim informiše Odbor za osiguranje kvaliteta UNSA-PFSA kako bi se kod UTIC-a moglo urgirati za hitno uklanjanje eventualnih tehničkih problema.

Iako su rezultati provedene evaluacije veoma dobri, oni su i motiv za dalje unapređenje nastavnog procesa. Odbor za osiguranje kvaliteta također preporučuje da akademsko osoblje na temelju rezultata uradi samoevaluaciju na pojedinačnim nastavnim predmetima. Samoevaluacije po nastavnim predmetima je potrebno razmotriti i na katedrama.

Odbor za osiguranje kvaliteta UNSA – PFSA

prof. dr. Edin Halapić, predsjednik Odbora

prof. dr. Amila Ždralović, zamjenica predsjednika Odbora

viši ass. Harun Išerić, MA iur.

viša ass. Lejla Ramić, MA iur.

mr. sc. Mirela Rožajac-Zulčić

Rijad Crvenjak

Nadina Bajrović